

VALTUUSTOALOITE

YKSITYISHENKILÖIDEN YLIVELKAATUMISEN JA SIITÄ AIHEUTUVIEN ONGELMIEN EHKÄISEMINEN

Yksityishenkilöiden ylivelkaantuminen on yhteiskunnallinen ongelma, jonka hoitamiseen kuntien tulee osallistua. Ylivelkaantuminen on jäänyt pysyväksi ilmiöksi, joten tarvitaan koordinoitua ja ponnistelua sen ehkäisemiseksi ja hoitojärjestelmien kehittämiseksi.

Velkaongelmien ennalta ehkäisyyn tulee panostaa nykyistä enemmän etsimällä uusia keinoja ja jo tunnettuja keinoja tehostamalla. Velkaongelman laajeneminen osoittaa, että säätelyjärjestelmä ei kykene ehkäisemään velkaongelmien kehittymistä tarvittavassa määrin. Syrjäytymisen riski ylivelkaantuneilla on suuri.

1. Talousopetuksen lisääminen kouluissa

Mikäli vanhemmilla ei ole tietoa ja kykyä tukea nuoren taloustaitojen ja talousosaamisen kehitystä, koulun talouskasvatuksen merkitys korostuu ja se on nähty merkittävänä keinona ylivelkaantumisen ehkäisyssä.

Kunnassa tulee hyödyntää järjestöjen, seurakunnan ja muiden kolmannen sektorin toimijoiden osaamista, jolla voidaan täydentää kunnan toimintaa. Näillä toimijoilla on kokemusta vertaistukitoiminnasta ja auttamisesta. Myös talous- ja velkaneuvonnan sekä ulosoton viranomaiset harjoittavat oppilaitosyhteistyötä.

Nurmijärven kunnan tulee selvittää, onko talousopetus riittävää ja voidaanko sitä lisätä niin, että sitä annetaan koko kouluajan eri oppiaineiden yhteydessä.

2. Perimistöimistojen käytöstä luopuminen kunnan asiakasmaksujen perinnässä.

Perimistöimistojen käyttöön kunnan asiakasmaksujen perinnässä sisältyy yhteiskunnallinen ongelma. Raha siirtyy köyhiltä ihmisiltä suurten kansainvälisten yritysten taskuun. Kunta voisi periä maksut itse halvemmalla ja tehokkaasti. Perintätoimistot ovat liiketoiminnallisia yrityksiä, jotka pyrkivät suuriin voittoihin perimällä palveluksistaan tuntuvia lisämaksuja. Maksajina ovat heikoimmassa asemassa olevat kuntalaiset.

Nurmijärvellä tulee selvittää mahdollisuus hoitaa itse omien saatavien perintä ja vaikuttaa siihen, että tytäryhteisöissä ja kuntayhtymissä asiakasmaksujen perintä hoidetaan itse.

3. Kunnan asiakasmaksujen perimättä jättäminen taloudellisesti heikossa asemassa olevilta

Voimassa oleva asiakasmaksulaki velvoittaa luopumaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksusta, jos maksu johtaa kohtuuttomiin seurauksiin. Myös muu lainsäädäntö mahdollistaa harkintavallan käytön.

Nurmijärven kunnan tulee selvittää, onko mahdollista ennen perimistoimenpiteiden käynnistämistä selvittää, täyttyvätkö edellytykset maksujen perimättä jättämisestä tai kohtuullistamisesta. Kunnan tulee myös tiedottaa maksuvapautuksen mahdollisuudesta.

4. Sosiaalinen luotto, ehkäisevä ja täydentävä toimeentulotuki

Sosiaalinen luotto on todettu tehokkaaksi välineeksi ylivelkaantumisen kierteen katkaisemisessa. (Rissanen Kirsti: Sosiaalisen luoton kehittäminen 2015). Sosiaalisen luoton avulla on mahdollista saavuttaa säästöä toimeentulotukimenoissa. Sosiaalinen luotto, ehkäisevä ja täydentävä toimeentulotuki voivat parhaimmillaan kannustaa ylivelkaantuneita talouden kuntoon saattamisessa ja siten välttymästä lisävelkaantumiselta.

Sosiaalisen luoton käyttöä tulee harkita Nurmijärvellä. On myös aiheellista selvittää, miten täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki voivat auttaa ylivelkaantuneita talouden kuntoon saattamisessa.

ESITYS

Esitän, että Nurmijärven kunta selvittää edellä mainittujen keinojen käyttökelpoisuuden ja mahdollisuuksien mukaan ottaa ne käyttöön yksityishenkilöiden ylivelkaantumisen ja ylivelkaantumisesta aiheutuvien ongelmien ehkäisemiseksi.

Harri Lepolahti
Kunnanvaltuutettu

Kannatan aloitetta: